

Aan de andere kant
van de **code**

**Aan de andere kant
van de code**

Redactie en interviews: Rick de Leeuw

Fotografie: Maartje Elants

Druk: Future Graphics

Speciale dank aan: Dimitri Gielis, Frank Ryckeboer, Robbie Robben, Floris Brouckaert, Isabel Kortleven, Kurt Gooris, Jo Servaes, Viviane Dullaers, Bob Dylan, Ellen Plasmans, De Verfschuur, café In Den Dreg

Oplage: 500

© 2026

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, op welke wijze ook, zonder de uitdrukkelijke voorafgaande en schriftelijke toestemming van de uitgever, behalve in geval van wettelijke uitzondering. Informatie over kopieerrechten en de wetgeving met betrekking tot de reproductie vindt u op www.reprobel.be.

All rights reserved. No part of this book may be reproduced, stored or made public by any means whatsoever, whether electronic or mechanical, without prior permission in writing from the publisher.

**In het voorjaar van 2026
schilderde kunstenaar Frank
Ryckeboer meerdere grote
werken voor het huis van de
toekomst van Dimitri Gielis.**

**‘Aan de andere kant van de Code’
is een impressie in woord en
beeld van dit indrukwekkende
project.**

Kurt Gooris

Kurt Gooris (1976) is interieurarchitect en verantwoordelijk voor het ontwerp en de inrichting van het huis. Vanaf 2019 hebben Dimitri en hij bijna wekelijks contact gehad over de voortgang van de bouw en uit die aanvankelijke werkrelatie is gaandeweg een vriendschap ontstaan, gebaseerd op wederzijds respect, vertrouwen en gedeelde interesses.

Voor Kurt is goed niet goed genoeg, en heel goed kan altijd beter. Waarschijnlijk is het dat wat maakt dat Dimitri en hij elkaar herkennen en waarderen. Kurt is ook degene die kunstenaar Frank Ryckeboer benaderde om het grote werk te maken dat nu in de living hangt.

Niet de minste voorbeelden

Kurt Gooris: Dimitri wilde een huis bouwen dat nog nooit eerder gebouwd was. Het moest een huis worden dat persoonlijkheid had, in de breedste zin van het woord, zowel in uiterlijk als in functionaliteit. Zeven jaar geleden wist hij al exact waarom hij dit huis ging bouwen. In de plafonds liggen tientallen kilometers kabel. Het huis van de toekomst staat vandaag al in Heverlee, dat huis heeft een grote voorsprong op de technische ontwikkelingen van dit moment. Het is letterlijk een labo voor de ideeën van Dimitri.

Het ontwerp van het huis is geïnspireerd op twee iconische bouwstijlen. Enerzijds het futurisme van de jaren zestig van de vorige eeuw. Een villa die in een James Bondfilm zou kunnen figureren. De architectuur van de jaren zestig heeft inmiddels bewezen de tand des tijds te kunnen weerstaan, de frisse moderniteit bruist nog altijd in die ontwerpen. Daarnaast hadden we het huis uit de film Iron Man voor ogen. Het is ook daarom dat Iron Man aan inkomdeur het bezoek welkom heet. Ik geef toe, James Bond, Iron Man en het futurisme van de jaren zestig zijn niet de minste voorbeelden, maar een mens mag toch zijn dromen koesteren. Als ik zie wat het uiteindelijk geworden is, mogen we daar enorm trots op zijn. Een groot en eigenzinnig kunstwerk hoorde daar in thuis, als kers op de taart.

Superieure achteloosheid

Om de klank te optimaliseren wilden we in de living een akoestisch element van drie bij drie meter hangen. Dat kon natuurlijk in effen wit of een andere kleur geleverd worden, en een print was ook mogelijk. Maar een hert voor een bosrand of de ondergaande zon boven een meertje in de savanne was niet wat we in gedachten hadden. Ik speelde

al met het idee om zelf iets te schetsen toen bij toeval mijn goede vrienden Rick en Maartje bij me langskwamen met een paar pentekeningen van Frank Ryckeboer.

Frank bleek een dorpsgenoot van hen te zijn en de eenvoud en de kracht van zijn werk spraken me onmiddellijk aan. En pas op, dat waren tekeningen op de achterkant van een bierviltje. Als hij zo'n tekening met dezelfde superieure achteloosheid ook op een akoestisch paneel van drie bij drie kon maken, zou dat perfect passen in dit project. Er moest daar iets komen te hangen dat karakter en ballen had. Zo is het begonnen, zo eenvoudig.

Boenk! Patat!

De eerste keer dat ik Frank Ryckeboer in levenden lijve ontmoette, sloeg de twijfel bij me toe. Door de verhalen van Rick en Maartje en door de tekeningen die ik van hem gezien had, verwachtte ik een brute mens te ontmoeten, een kunstenaar die zelfverzekerd en met een gezonde dosis arrogantie de wereld tegemoet trad. Maar niets bleek minder waar, Frank bleek een stille, rustige, timide, bij momenten zelfs ietwat verlegen man. Ik was bang dat we hem met deze opdracht op ruwe wijze uit zijn comfortzone zouden trekken.

Dat gevoel bleef aan mij knagen tot ik een paar dagen later in WhatsApp een afbeelding binnenkreeg van een schets die Frank in de gauwigheid gemaakt had van wat hij ongeveer in gedachten had. Boenk! Patat! Het zat er precies bovenop. Kippenvel! Ik weet nog precies waar ik was, voor het stoplicht bij Wijnegem Shopping Center. Niet de meest tot de verbeelding sprekende plek van de wereld, maar ik zal het nooit vergeten. Ik parkeerde de auto en heb onmiddellijk met Frank gebeld. 'Ja, ik heb eens nagedacht over mijn bezoek aan

Dimitri,' vertelde hij bescheiden, 'ik zag die artificiële boom achter het huis en de vogels die daarop af kwamen. Dat waren halsbandparkieten, een soort papegaaien. Papegaaien zijn mooie vogels die kunnen praten. Maar die praten niet, die bootsen klanken na. Die kan je laten zeggen wat je wilt. Die verschillen eigenlijk niet veel van die moderne AI-chatmodules.'

Het juiste spoor

Ik was stomverbaasd. Frank was een boswachter, iemand die liefst van al in de bossen tussen de dassen, de vossen en de herten was. Verder verwijderd van het digitale domein kon een mens nauwelijks zijn. Hij wilde graag een paar opgezette papegaaien in de lampen hangen, en had zijn vriend Robbie Robben al gevraagd uit te kijken naar een paar exemplaren. Robbie Robben, de taxidermist die furore maakte met de kippen die hij opzette voor de kunstenaar Koen Vanmechelen. 'En ik heb Robbie meteen ook gevraagd of hij een uil kan opzetten,' voegde Frank er op vanzelfsprekende toon aan toe. 'Die uil staat symbool voor de echte wijsheid, voor de rust en de bezinning. Ook al heeft het uilskuiken vandaag de dag niet die reputatie. Maar die ambivalentie vind ik juist wel mooi.'

De diepgang van zijn associaties, de gelaagdheid van zijn werk, het gemak waarmee hij ogenschijnlijke tegenstrijdigheden met elkaar verbond. Ik was werkelijk onder de indruk. Dit leek een andere persoon dan de Frank die ik meende ontmoet te hebben. Mijn twijfels waren op slag verdwenen. Na dat telefoongesprek heb ik nog lang in de auto gezeten, en heb ik iedereen gebeld die betrokken was bij dit project: 'We zitten op het juiste spoor, dit wordt goed, dit wordt heel goed.'

Een schoon koppel

Wat ik zo mooi aan Frank vind, hij wilde halsbandparkieten laten opzetten om in de lamp te hangen. Maar Robbie kon ze alleen te pakken krijgen als hij ze liet schieten, en dat wilde hij niet. 'Ik ga geen dieren doodmaken voor mijn kunst.' Nu komen er papegaaien, en dat maakt het verhaal én de gedachte erachter welbeschouwd nog sterker. Ja, de ideeënrijkdom en de flexibiliteit van zijn geest blijven me verbazen.

Als ik met mensen over Dimitri spreek, nemen ze vaak het woord visionair in de mond. Hij ziet de toekomst, op een fluïde manier. In flarden, in fragmenten, in puzzelstukjes die soms pas jaren later op hun plek vallen. En het lukt hem om met die ingrediënten zijn ideeën vorm te geven, en dat is slechts heel weinigen gegeven. En dan komt daar plots Frank Ryckeboer, iemand die niets met technologie heeft. Die een heel andere taal spreekt. Hij luistert op een associatieve manier naar Dimitri en vertaalt wat hij hoort in beelden die ook weer flarden zijn. In zijn werk kunnen we zien wat er zonder woorden tussen hen gezegd is. Dimitri en Frank hebben een band, een connectie zonder taal. Ze zouden eigenlijk een schoon koppel zijn.

Zwanzen over de meest onnozele zaken

Het atelier waar Frank deze levensgrote werken gemaakt heeft, is een schuur. Of nee, het is een hoge, open doorgang met een dak. Begin maart was het koud, onaangenaam, ijskoud. Maar toen ik daar binnenkwam, gebeurde er iets. Het werk omarmde mij. Het klinkt heel esoterisch, en dat is niets voor mij, maar ik voelde een geborgenheid die ik niet vaak bij kunst ervaar. Het vrat me helemaal op, dat was een heel bijzonder moment.

Het werk van Frank heeft een gelaagdheid die hij zelf ook heeft. Als je hem op café tegenkomt is hij de ene avond misschien een fijne drinkebroer waarmee je kan zwanzen over de meest onnozele zaken, maar de volgende avond kan je met hem filosoferen over het menselijk onvermogen en de zin van het bestaan. In zijn kunst komen al die lijnen samen; zijn kijk op de wereld, zijn bescheidenheid, zijn levenslust, zijn omgeving en zijn rol daarbinnen. En die aardse manier van leven past wonderbaarlijk goed bij het werk van Dimitri. Dat wist ik niet toen we hieraan begonnen, maar ik ben blij en dankbaar dat we het op deze manier hebben gedaan. Het had niet anders gekund, het heeft zo moeten zijn.

Frank Ryckeboer

Met zijn ouders bezocht de kleine Frank Ryckeboer (1966) een paar keer per jaar zijn grootmoeder in Berlijn. Voor een jongen uit Lubbeek was Berlijn een compleet andere, magische wereld. De Kurfürstendamm, de Siegessäule, de Rijksdag, Checkpoint Charlie, de Brandenburger Tor, de Berlijnse Muur. De geschiedenis stond daar op elke gevel geschreven.

Vanaf zijn vijftiende bezocht hij daar ook de vele musea en raakte onder de indruk van de brute zeggingskracht van de zogeheten neo-expressionisten. Deze groep jonge Duitse kunstenaars, die zich 'Neue Wilde' noemde, bestond uit mensen als Anselm Kiefer, Markus Lüpertz en Georg Baselitz. Zoals zij schilderden, dat wilde de jonge Frank vanaf dat moment ook.

Klooien met lijm en verf

Frank Ryckeboer: Op de kunstacademie van Antwerpen hadden ze in de vroege jaren 80 voldoende studenten in de schilderopleiding om twee klassen te maken. Ik werd ingedeeld bij de klas van meneer Wolters Van der Weij, een leraar die bijna op pensioen ging. Hij gaf daar al heel lang les en gaf daar al heel lang dezelfde les. Voor creativiteit of expressie van persoonlijke gevoelens was in zijn klas absoluut geen plaats. Zes weken werken aan een stilleven, een strenge beoordeling en hup, het volgende stilleven.

Het was totaal niet wat ik van de academie verwachtte, en volstrekt tegenovergesteld aan wat ik diep van binnen wilde. In plaats van een heftige Nieuwe Wilde wilden ze een Ouderwetse Brave van me maken. En dat terwijl de andere klas een jonge, enthousiaste leraar had. Daar mochten ze collages maken, klooien met lijm en verf en proppen papier. Ik heb gesmeekt of ik van klas mocht wisselen, maar nee, de academie was onvermurwbaar.

Een groot vuur

In het Antwerpse nachtleven was ik intussen Fred Bervoets tegengekomen. Hij was toen al een bekend kunstenaar, en ik keek enorm naar hem op. Hij maakte kunst zoals ik die graag wilde maken. Met spijkers, touw, verf, canvas, hout, van alles, en liefst alles door elkaar heen. Fred stelde vaak tentoon in De Zwarte Panter, in die tijd de beste galerie van Antwerpen. Een bende jonge kunstenaars had daar toen een groepstentoonstelling, Christian Vanbeveren, Marc Kennes, Freddy De Vierman, Bruno Sluydts; ‘de wilde schilders’. Fred was hun mentor, en ik voelde me thuis tussen die kerels. Ze waren een

paar jaar ouder dan ik, maar hadden in mijn ogen al een plek veroverd in de wereld. En net als ik keken ze op naar Fred.

Fred Bervoets was een geweldige verteller en een groot drinker. Van wat hij 's nachts aan de toog vertelde en van wat hij tekende op de achterkant van een bierviltje leerde ik veel meer dan van wat ze me overdag op de academie vertelden. Hij was ook enorm productief, als hij niet in het café zat, was hij in zijn atelier. Van hem mocht ik daar komen schilderen. Doeken, verf, inkt, oliestiften, ik mocht pakken wat ik maar nodig had. Die vrijheid had ik zo hard nodig als jonge gast. Er brandde een groot vuur in mij, en hij zag dat.

Duizend kilo lichter

‘Jij moet niet hier op de academie blijven,’ zei hij telkens tegen me. ‘Hier doven ze je uit. Ze maken je hier kapot. Jij moet naar Gent.’

Hoewel ik hield van het leven in Antwerpen en van de avontuurlijke lessen van Fred, heb ik zijn raad opgevolgd.

Op mijn ingangsexamen in Gent moest ik een paar tekeningen maken en ook een olieverschilderij. De examinerator kwam af en toe even kijken, zwijgend, de handen op de rug. Ik werd daar een beetje zenuwachtig van, zo’n priemende blik over je schouder werkte niet heel vertrouwenwekkend.

Toen de tijd om was, volgde de bespreking van mijn werk. Die examinerator bleek Marc Maet te zijn, hij zou mijn docent worden in mijn eerste jaar. Een zeer goede schilder en een geweldige leraar, onder zijn gespeelde arrogantie was hij een zachtaardige en inspirerende mens. Hij haalde er een collega bij, Karel Dierickx, ook al een schilder van zeer hoog niveau. ‘Kom eens kijken, Karel,’ zei hij, ‘kun je dat geloven, dat ze deze jongen gebuisd hebben in Antwerpen?’

Er viel een zware last van mijn schouders, alsof ik in een keer duizend kilo lichter was. Ik kon wel janken van geluk.

Goed gezien

De vrijheid die Marc Maet gaf, was precies wat ik nodig had. Hij kwam vaak kijken, maar zei nooit iets. Pas als je om advies vroeg, was hij bereid hier of daar een suggestie te doen. Hij wilde dat je als kunstenaar ook door de moeilijke periodes van het maakproces leerde komen. Schilderen kan een strijd zijn, een gevecht met het canvas, met de verf, met de werkelijkheid, met je angsten, met je verlangens, een gevecht met jezelf. 'Je moet het uitstinken om in een werk tot de kern te komen,' zei hij dan. En zo is het ook.

Ik werkte op de academie met zoveel goesting. De roes van het schilderen kan verslavend zijn. Ik schreef me in bij de avondschool. Na de lessen at ik snel een boterham en sloot me terug op in het atelier. Zo lang als er licht brandde, wist de conciërge dat er nog studenten waren. Dagen van veertien uur maakte ik vaak, en dan vond ik nog dat ik eigenlijk maar pas begonnen was. Die vier jaar aan de academie in Gent waren een heerlijke tijd voor mij. Fred had dat goed gezien.

Een veelbelovende carrière

Tijdens mijn laatste jaar klopte iemand bij me aan die een galerie wilde beginnen. Hij was de zoon van een rijke industrieel en had een fraai pand gekocht. Hij had werk van mij gezien en wilde graag met mij in zee. Ik had daar niet echt behoefte aan, maar ben akkoord gegaan. Dus we hingen dat werk op in die mooie ruimte en het zag er prachtig uit. Nét echt. En toen begon het gedonder.

De werken die ik geselecteerd had, waren allemaal even groot, maar de prijzen die ik ervoor wilde vragen, waren verschillend. Dat bleek een groot probleem voor die man.

‘Dat kan niet,’ zei hij.

‘Dat kan wel,’ antwoordde ik.

‘En waarom dan?’

‘Omdat ik het ene werk beter vind dan het andere werk.’

‘Nee, dat kan niet.’

‘Waarom niet?’

‘Je moet ze als kunstenaar allemaal even goed vinden.’

‘Nee, dat kan ik niet.’

Enfin, ik heb die schilderijen van de muur gehaald en ben zonder iets te zeggen weggelopen. Ik was vijftientig jaar en had een veelbelovende carrière achter de rug.

Maatschappelijk onaangepast

Op de academie hadden ze al eens in de klas gevraagd hoe we onze toekomst zagen. Veel van mijn klasgenoten hadden hun vinger opgestoken toen gevraagd werd wie na zijn studies leraar wilde worden. Die kregen zonder verdere problemen hun diploma. Ik moest er niet aan denken om voor de klas te gaan staan, ik wilde kunstenaar worden. Maar na die aanvaring met die galeriehoudster was ik daar opeens niet meer zo zeker van.

In de jaren 80 lag de relatie tussen de kunstenaar en de commercie heel anders dan vandaag. Eigenlijk bemoeide de artiest zich niet met de verkoop. De levenswandel van Vincent van Gogh lag toen veel dichterbij het kunstenaarsideaal dan vandaag. Een schilder moest liefst een maatschappelijk onaangepast genie zijn die zich staande hield aan de zelfkant van het bestaan en leefde van de wind en zich in bochten wong om voorschotten van zijn vermogende bewonderaars af te troggelen. Maar daar was ik helaas niet voor in de wieg gelegd, dus zocht ik een baan en werkte dubbele shifts bij een bakkerij. Dat voelde eerlijker voor mij.

Trots

Intussen had ik verkering gekregen en samen met haar was ik naar Limburg verhuisd, waar ze met hulp van haar ouders een winkel in gordijnstoffen begon. Dat was niet bepaald mijn droom, maar ik

huurde een garage waar ik kon schilderen en kwam in contact met Dirk Claesen die verderop in de straat bleek te wonen. Op de academie had ik hem al wel een paar keer ontmoet, een zeer interessante kerel die zich had gespecialiseerd in het maken van replica's van wilde dieren. Olifanten, leeuwen, tijgers, orka's; je kon het zo gek niet verzinnen of hij maakte het, op ware grootte. Ik ging die replica's schilderen, om ze levensecht te maken. Via Dirk heb ik toen ook Robbie Robben leren kennen.

Krankzinnige avonturen hebben we met Dirk beleefd. Hoe vervoer je twintig dode haaien in een hete zomernacht vanaf de kust van Frankrijk naar Limburg in een niet-gekoelde camion? In elk geval beter niet op de manier waarop wij het gedaan hebben. Wat een chaos was dat. Of die keer dat we Neanderthalers voor het Gallo-Romeins museum in Tongeren moesten maken en een bevriend kunstenaar wel model wilde zitten. Van diens hoofd hebben we toen een afgietsel gemaakt. Hij heeft een uur met hete siliconen op zijn kaalgeschoren kop moeten zitten, ademhalend door een rietje. Zijn kop was na afloop roodverbrand, helse pijnen moet hij geleden hebben. 'Stilzitten,' bleven we maar naar hem roepen. Nu is hij er trots op, maar wat heeft hij ons vervloekt.

Als een bliksemschicht

Na mijn scheiding ben ik in Heks gaan wonen en werd ik boswachter op het kasteel. De graaf die daar woont, heeft rond het kasteel een groot domein met veel bos en veel dieren, al dan niet wild. Ik ben al mijn hele leven gek op dieren. Dat heb ik van mijn vader, die van elk dier de Latijnse naam kon vertellen. Ik was altijd buiten, de velden door, de bossen in. Thuis hadden we ook veel dieren, dat mocht

allemaal. Ik kwam thuis met muizen en ratten. Ik kweekte die ratten tot mijn vader voorzichtig kwam vertellen dat het er nu toch echt wel héél veel waren. Dan moest er een deel weg. Dus dat werk als boswachter beviel me goed. Veel vrijheid, alle dagen iets anders te doen en altijd buiten. Met de jeep 's nachts de stropers weggagen, overdag het vee voederen, de bomen snoeien of een kalf uit de beek redden. De paarden verzorgen, de omheining repareren. Je moet alles een beetje kunnen als boswachter.

Als geluk bij een ongeluk schoot het op een dag in mijn rug en moest ik zes weken platte rust houden. Ik had al die tussenliggende jaren veel geschilderd en getekend, maar eens in de zoveel tijd gooide ik alles op een hoop en zette de fik erin. Nee, dat was niet heel verstandig, maar op de academie hechtte ik ook al niet aan mijn werk. Ik heb één keer ruzie met Marc Maet gehad, toen hij me vroeg waar dat schilderij was gebleven waar ik de vorige dag aan bezig was geweest. Ik had niet zo snel een nieuw doek kunnen vinden, dus ik had dat schilderij witgekalkt en was daar overheen aan een nieuw werk begonnen. 'Maar dat was een prachtig schilderij,' had hij boos uitgeroepen. Maar voor mij was het schilderen het belangrijkste, niet het geschilderd hebben. In de actie zat voor mij de voldoening. Baf! Die verf op het doek, Bam! Klaar, en door naar het volgende. Als een bliksemschicht, die is er ook maar een fractie van een seconde. Die kracht van het moment, die zindering.

Na aan het hart

Door die platte rust had ik opeens weken de tijd om te tekenen, ik kon niets anders, en bovendien kon ik niet opstaan om die tekeningen in de prullenmand te gooien. In het dorpscafé tekende ik altijd op de achterkant van de bierviltjes. Maartje Elants, de vriendin van Rick, is

een heel goede kunstschilder en zij had me al een paar keer gevraagd of ze eens werk van me mocht zien. Maar dat had ik dus niet, omdat ik altijd alles in de fik stak.

Haar heb ik toen die tekeningen laten zien die ik tijdens mijn platte rust gemaakt had. Lang verhaal kort, de selectie die zij daaruit gemaakt heeft, is tentoongesteld in de galerie van Gerda Steegmans, de vroegere vrouw van Dirk Claesen. Tijdens die expositie zijn bijna al mijn tekeningen verkocht. En het mooiste vond ik nog dat het een duo-tentoonstelling was met een kunstenaar die mij na aan het hart ligt. Inderdaad, het was een expositie samen met Fred Bervoets.

Na vijfendertig jaar ben ik nu eindelijk de kunstenaar die ik vreesde nooit meer te worden. En geloof me, dat voelt goed. Heel goed.

Robbie Robben

Als kleine jongen wilde Robbie Robben (1980) het liefst bioloog worden. Het waren de gouden jaren van David Attenborough en Jacques Cousteau, die op tv dag en nacht bezig waren tussen de apen en de dolfijnen. Zo droomde hij zijn toekomst: vol avontuur, vriendschap en een harmonische band met mens en natuur.

Bij zijn beroepskeuzetest spatte die droom uiteen. ‘Als bioloog werk je in een laboratorium achter een bureau,’ zeiden ze hem, ‘daar moet je dingen doen die jij nooit zal kunnen leren.’ Zijn romantische idee werd de grond in geboord, en hij was toen nog niet weerbaar genoeg om te reageren met een welgemeende ‘fuck you’.

Dertig jaar of langer

Robbie Robben: Een neef van mijn pa was taxidermist. Een dorpstaxidermist, dat is niet denigrerend bedoeld. Voor de jagers uit de buurt zette hij af en toe een fazant of een vos op, of een eekhoorn voor bij bomma op de kast. Hij maakte van die beesten die je nu soms nog op de rommelmarkt tegenkomt, van die dieren die je ongelukkig aankijken terwijl ze scheef en anatomisch incorrect op een boomstronk zitten geplakt. Dat lag niet aan hem, begrijp me goed. Mijn oom had niet de materialen die wij nu gebruiken, hij vulde zijn dieren op met matrassenvulsel. Op de dagen van de vuilophaal ging ik voor hem de straten langs om matrassen te zoeken. In die tijd bleef een matras vaak dertig jaar of langer op het bed liggen, pas als oma stierf belandde het op straat. De hygiëne was niet voor de volle honderd procent gegarandeerd, om het met een zeker gevoel voor understatement te zeggen.

Mijn oom had een klein ateliertje. Er stond een oude houtstoof in, die in de winter alle moeite moest doen om de kou te verdrijven. De werktafel lag vol krantenpapier om op te werken. Daarbovenop lagen de snoeischaren en de grote messen. Voor het subtielere werk gebruikte hij scheermesjes, een scalpel had hij niet. In de hoek lag een berg verroest ijzerdraad en een stapel wortelhout. Omgewaaide bomen waar hij de takken en wortels van had afgezaagd om de dieren op te monteren.

Mijn eerste opdracht

Ik kwam daar graag, vaak op zondag in mijn nette kostuumpje. Op een dag smeed mijn oom een dode steenmarter op tafel en zei dat ik hem mocht vullen. Mijn eerste opdracht! Ik was trots als een pauw. Thuis hielp ik mijn vader met het slachten van de konijnen en de varkens, dus ik wist wel hoe ik het vel van een dier moest verwijderen.

Maar daar ging het om het vlees, hier om het vel. Dat was toch even schakelen.

Die opgezette marter heb ik nog altijd. Anatomisch is hij misschien niet perfect, maar niet stuk te krijgen, in geen honderd jaar. Dat dier is nog geprepareerd met arsenicumzeep. Zéér giftig. De motten die er wel eens op komen zitten, vallen dood zodra ze geland zijn. Dat spul is inmiddels verboden, en dat is maar goed ook. Veel collega's van vroeger zijn er door gesneuveld. Die mannen hadden nauwelijks kennis van dat product. Ze smeerden 's ochtends de dieren met dat spul in en om twaalf uur gingen ze hun boterhammen eten. Handen wassen deden ze vaker niet dan wel.

Kantelmoment

Bij ons in het dorp woonde de kunstenaar Dirk Claesen. Toen ik hem ontmoette, leek het of voor mij de poort naar de hemel openging. In zijn atelier stond een machtige verzameling: een reusachtige olifant, een neushoorn, een schildpad, een nijlpaard, een haai, een stuk walvis. Ik weet niet meer wat allemaal, maar het was veel, heel veel. En hoewel Dirk geen taxidermist was, voelde ik me thuis bij hem in de werkplaats.

Hij nam me mee naar Luik, naar de grootste dierenopzetter van België: Afrikaans wild, Zuid-Amerikaans wild, jachtwild. Honderden vormen stonden daar te wachten, duizenden geweien, stapels gelooide huiden. Dit was wel even iets anders dan het stoofje en de tafel vol krantenpapier van mijn oom. Ik was op slag verloren. Niet veel later ben ik bij een taxidermist in Namen stage gaan lopen. In de weekends, onbetaald. Geen probleem. Ik was gretig en wilde alles leren.

Keuze

Eigenlijk combineerde ik tien jaar lang drie banen tegelijk. Ik was fulltime aan het werk in de plasticfabriek, ik verbouwde eigenhandig mijn atelier en ik zette fulltime dieren op. Koppig negeerde ik alle signalen van mijn lichaam tot ik niet meer kon slapen en mijn hart alle richtingen uitsloeg behalve de juiste. De meters stonden serieus in het rood en de hartspecialist adviseerde me dringend om een keuze te maken zolang die mogelijkheid nog bestond. Achteraf gezien was dat het kantelmoment.

Ik ben nog één dag op de fabriek gaan werken, om zeker te zijn, maar na mijn shift heb ik de personeelschef gezegd dat hij mijn papieren mocht klaarmaken. Toen ik de fabrieksdeur achter me sloot, ging een wereld voor me open.

Het grote geluk

De eerste weken voelden geweldig, de vrijheid om te doen wat ik het liefste deed. Als je jezelf als baas hebt, ben je het beste personeel dat je je maar kan wensen. Tot drie maanden later de eerste sociale last op de mat lag en de administratie erbij kwam. Een factuur had ik nog niet verstuurd en de rekeningen volgden elkaar in hoog tempo op. Toen heb ik het grote geluk gehad dat de kunstenaar Koen Vanmechelen bij me aanbelde. Hij was op zoek naar iemand die zijn kippen kon opzetten. Ik heb nog nooit zo snel 'ja' gezegd als toen.

Een week later stond Dirk Claesen hier voor de deur met twee dode leeuwen achter in zijn camionette. Die kwamen uit de dierentuin, of ik ze even voor hem wilde opzetten. Ik had nog nooit een leeuw opgezet, dus dat was een uitdaging. Ik had natuurlijk al een paar katten gedaan, maar een leeuw is toch net iets anders. Twee weken daarna belden ze

om een luipaard langs te brengen, en weer een maand later een ijsbeer. Het was wat ik mijn hele leven al wilde, en opeens gebeurde het allemaal.

Liefdevol

Met het opzetten van huisdieren ben ik op een gegeven moment gestopt, daar komen alleen maar problemen van. Ik begrijp het ook wel. Een hond die veertien jaar de beste vriend van een eenzaam omaatje is geweest, is onvervangbaar. Hoe goed ik die ook probeerde op te zetten, die hond bedoel ik, het draaide telkens uit op een teleurstelling. Want Fifi komt niet meer bij baasje op de bank liggen als ze 's avonds televisie kijkt en kwispelt niet langer als de koelkast opengaat. Nee, Fifi staat de hele dag doodstil in de hoek.

Mijn klanten zijn doorgaans enthousiast, zeker de jagers. Die hebben met het dier dat ze willen laten opzetten geen liefdevolle relatie gehad, ze hebben het hooguit een paar minuten gezien. Zij kijken niet naar de trouwe blik in de ogen, ze zijn enkel geïnteresseerd in de trofee en het verhaal achter de jaagpartij. Hoe groter het gewei, hoe blijer de jager.

Het echte werk

Een taxidermist heeft materiaalkennis nodig. Over de vacht en over de chemie, maar kennis over de anatomie is uiteindelijk het belangrijkste. Dat is het verschil tussen dieren opzetten vroeger en nu. Tot de jaren zestig werden beesten hier eigenlijk opgestopt. Vroeger heette een taxidermist een opstopper. Dat beest ging vanachter open, werd van binnen leeggehaald en met arsenicum ingesmeerd. Daarna werd er zaagsel papier-maché in geduwd. Ze propten het als een pluchen beer vol, om het daarna te kneden tot de vorm min of meer klopte.

Vanaf de vroege jaren zestig zijn de Amerikanen begonnen met schuimvormen van polyurethaan. De binnenvorm van het dier is tegenwoordig kant en klaar en tiptop af. De huid eroverheen plaatsen is eerlijk gezegd vrij eenvoudig. Pas bij de positiebepaling en de afwerking begint het echte werk, en dan moet je goed weten waar je mee bezig bent. Chemie is belangrijk, dat stopt niet bij het looien van de huid. Ik werk vaak met polyester, om bepaalde delen van een dier na te maken en af te gieten. Dat is een specialisme, dat kan niet iedereen. Daarnaast moet je goed kleuren kunnen mengen en heb ik het geluk dat ik schrijnwerker ben. En smid, want een taxidermist moet ook een beetje kunnen lassen. Beeldhouwen is ook een wezenlijk onderdeel. Je moet van vele markten thuis zijn om dit werk onder de knie te krijgen. En zonder geduld lukt het nooit.

Ontwikkeling

Ik ben nu meer dan vijftientig jaar bezig als taxidermist en in die periode heb ik ontzettend veel werk van mezelf en mijn collega's gezien. En eigenlijk maken we vooral meer van hetzelfde. Er is veel te weinig vooruitgang of vernieuwing in dit vak: een kop aan de muur, een schedel op een plankje, een uil op een tak. En pas op, dat kan mooi zijn. Maar het is de hoogste tijd voor een beetje verandering. Interieurs veranderen, zetels veranderen, gordijnen veranderen. Behang, verlichting, alles verandert. Maar dat eekhoortje blijft nog steeds op dat takje staan. Taxidermie mag moderner zijn, mag stijlvoller zijn. Het mag zijn plek binnen het interieur krijgen. Dat is waar ik naartoe wil.

De jacht is overwegend een mannenwereld, en dat is een zeer overzichtelijke wereld. Ze schieten een hert en laten de kop door mij opzetten, ze komen daar een paar weken later mee thuis en willen het

trots aan de muur hangen. Maar regelmatig eindigt zo'n kop in de kelder, omdat hun vrouw het niet graag in de huiskamer ziet hangen. En ergens begrijp ik dat ook wel. Daarom zoek ik de laatste jaren naar een meer elegante vorm, en zoek ik het bij andere diersoorten. Want een everzwijn blijft een lomp mormel aan de muur en een hert blijft een bruin dier met takken aan zijn kop. Maar een gekleurde eend, of een fazant, of een papegaai is al iets anders. Het wordt artistieker, het ontstijgt het decoratieve. Voor mij is dat veel uitdagender, en een logische volgende stap in mijn ontwikkeling. En het werkt: de jagers vinden het mooier, en hun vrouwen ook.

*‘...ik voelde een geborgenheid die ik niet
vaak bij kunst ervaar...’*

- Kurt

*‘...Je moet het uitstinken om in een
werk tot de kern te komen...’*

- Frank

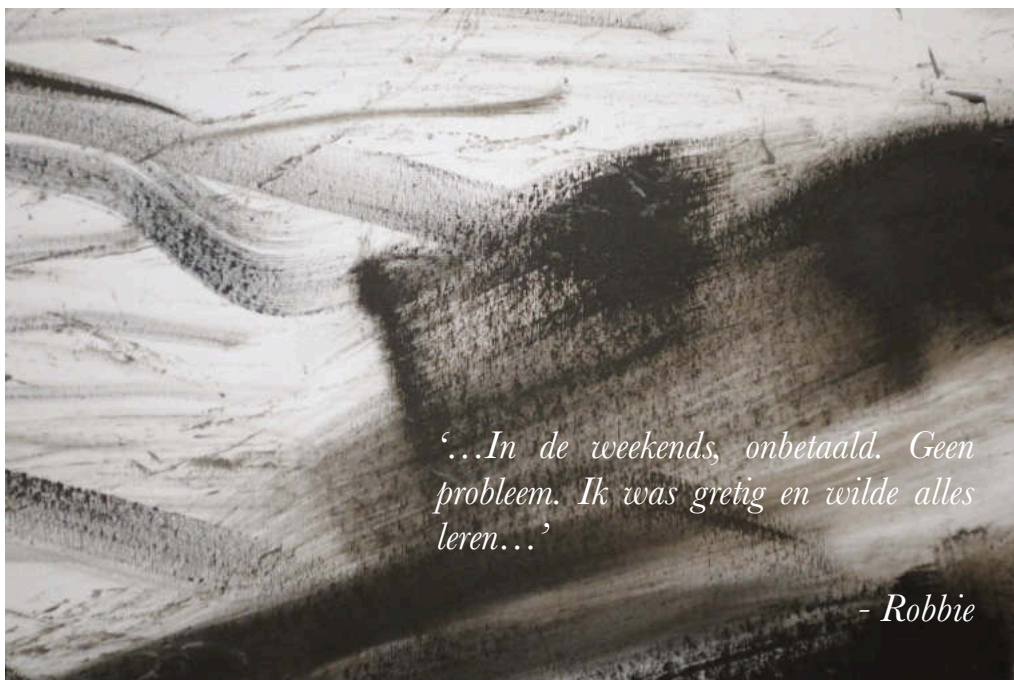

*‘...In plaats van een heftige Nieuwe
Wilde wilden ze een Ouderwetse Brave
van me maken...’*

- Frank

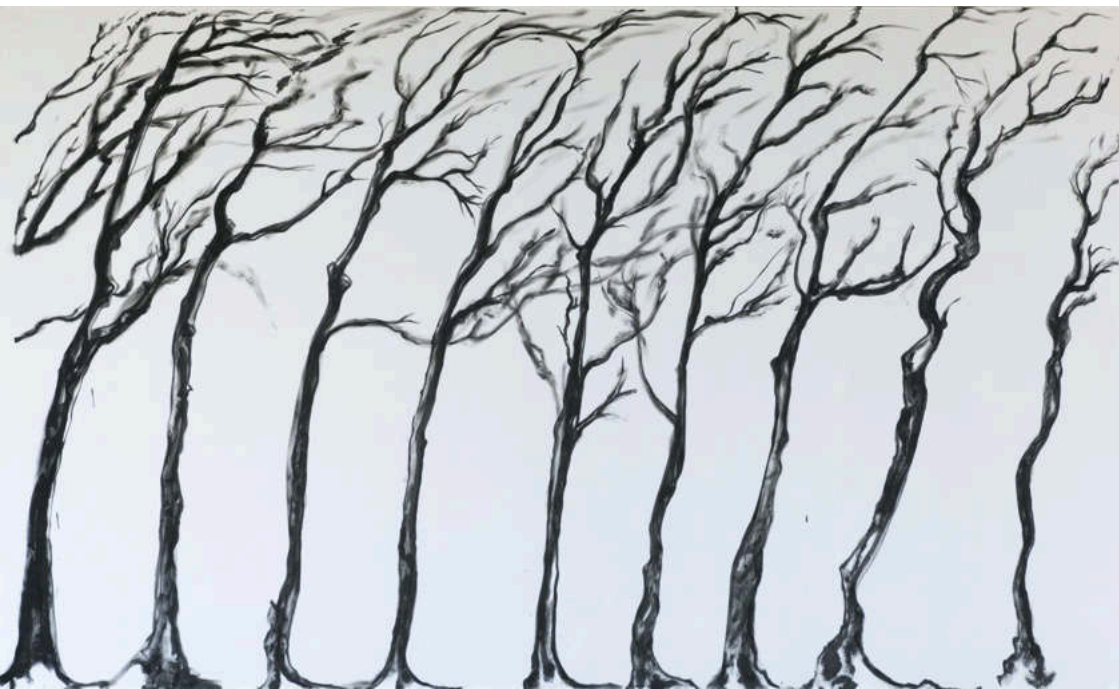
‘...Baf! Die verf op het doek, Bam! Klaar...’

- Frank

serie 1

serie 2

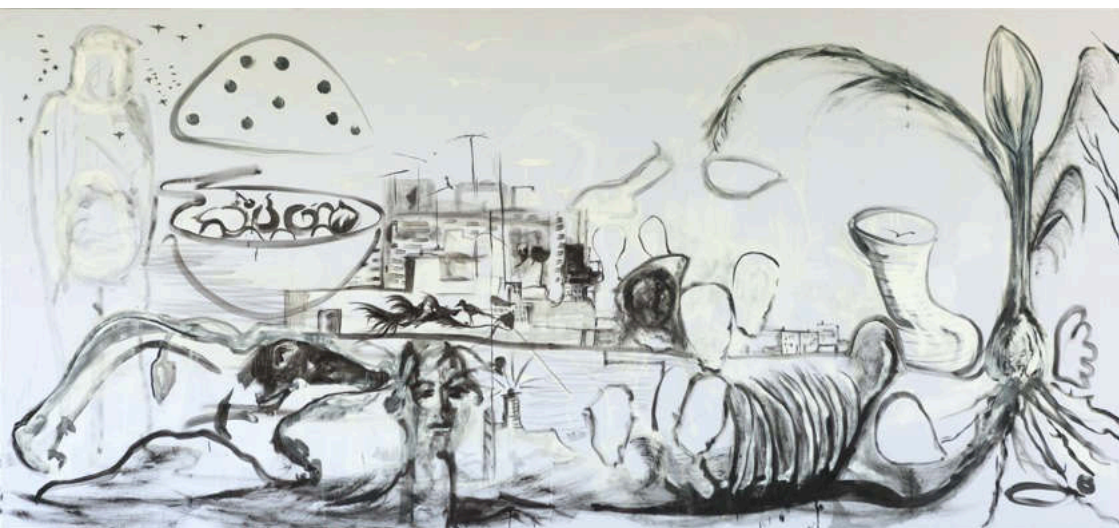

serie 3

In een huis waar technologie de toekomst verkent, ontstaat een onverwachte dialoog. Een kunstenaar, ver verwijderd van de wereld van algoritmen en artificiële intelligentie, kijkt naar dezelfde vragen vanuit een radicaal andere hoek. Zijn schilderij vertaalt een technologische ambitie in beeld, intuïtie en verbeelding. Zo ontstaat, aan de andere kant van de code, een nieuwe manier om naar intelligentie te kijken.